

beide at opstille et heelt nyt System, og der er af dem leveret — det er min fulde Overbeviisning — et meget agtværdigt og i mange Maader godt Arbeide, men illedestomindre et Forslag, som jeg paa ingen Maade kan tiltræde. Det kan naturligviis ikke tilkomme mig nærmere at forklare det, men jeg forbeholder mig, efterat en af de Mænd, som have deltaget i denne Bearbejdelse, nærmere har udtalt sig derom, at belyse det noget fra mit Standpunkt. Der er kun een Bemærkning, som jeg ikke kan tilbageholde allerede nu, og det er den, at jeg ikke troer, at det vil kunne lykkes de ærede Medlemmer virkelig at rejsførdiggjøre den Sætning, der af dem findes udtalt i Betænkningen, at det Forslag, der her er opstillet, netop er opstillet med Hensigt paa Communerens Frihed og Selvstændighed. Jeg er meget udsjællig efter at høre, hvorledes Communerens Frihed og Selvstændighed virkelig skal kunne siges at være bevaret ved det Forslag til Procentsystemets Gjennemførelse, som af dem er opstillet. Jeg skal isvrigt, som sagt, afvente, hvad der videre maatte fremkomme med Hensyn til dette Forslag.

Den Gruppe, hvortil jeg hører, har ikke haft Mod til saaledes at opstille noget heelt Nyt; vi have spurgt os selv, om det var nødvendigt, om Forholdene virkelig rejsførdiggjorde det Forsøg derpaa, som her er steet. Det kan gjerne være, at nogle af os tillige ere blevene holdte tilbage derafra ved Erindringen om det frugtesløse Arbeide i saa Henseende, der udførtes for noget over 15 Aar siden. Det vil nemlig erindres, at der i Samlingerne 1850—51 og 1851—52 i et temmelig talrigt Udvalg blev behandlet et af Regjeringen forelagt Udkast til en Indkomsskat, som dengang var beregnet paa at skulle optrædes med 4 pCt. Vi havde mange og besværlige Forhandlinger, men bleve dog aldrig enige med Ministeren; tvende Gange blev Betænkning afgiven, men det viste sig saa ikke at være nødvendigt at føre Sagen videre. Jeg saavel som een af mine ærede Colleger i Udvalget have en meget levende Erindring om, hvor besværlige Forhandlingerne dengang vare, og det kan, som sagt, være, at denne Erindring har stræmmet os noget. Men, affect derafra, har det Spørgsmaal dog ganske natur-

ligt fremstillet sig for os, om det er nødvendigt at opstille et heelt nyt System, om det ikke vil være forbundet med store Betænkninger, og om det ikke, naar der ikke er en tvingende Nødvendighed derafra, er langt rimeligere ikke at forsøge at staae ind paa noget heelt Nyt og Uprøvet, men derimod at holde sig paa den Vej, der allerede er betraadt. Vi have spurgt os selv, om det ikke er for tidligt at forlade den kjendte Vej, hvad enten man nu mener, at den overhovedet slet ikke skal forlades, eller man mener, at man i alt Fald bør følge den noget længere, inden man begiver sig ind paa et nyt System. Den Gruppe, hvortil jeg hører, har spurgt sig selv: Hvorledes har Loven af 21de Mars 1864 virket, af hvilken Charakter var den? Vi have da fundet, at der ved dens Gjennemførelse af Contingentsystemet naturligviis har maattet finde en vis Vilkaarlighed Sted, men dog ikke en større, end der var uundgaaeligt nødvendig i slike Forhold, ikke større, end man i Reglen maa underkaste sig, og de bundne Erfaringer synes at have vist, at de Tal, der vare opstillede som Udgangspunkt for Fordelingen mellem Kjøbenhavn, Kjøbstæderne og Landet, virkelig vare opstillede med stort Kjendskab til Forholdene, og at den Beregning, hvorfra man var gaaet ud, og ved hvilken man tænkte sig Staten nærmest som en 3 Procentskat, var, jeg kan gjerne sige, paafaldende rigtig. Et saadant System vil naturligviis altid ved sin første Anvendelse medføre Vanskeligheder og Misligheder. Der var fremfor Alt et Punkt i Loven af 1864, som i sine umiddelbare Virkninger ofte saae noget ubehageligt ud, og hvorved man, underligt nok isvrigt, ofte glemte, hvorledes Sagen egentligt forholdt sig. Det var den Maade, hvorpaa man havde udslett Hartkornbeskatningen fra den øvrige Indkomsskat paa Landet. Man vidste meget godt, at der var en selvstændig Hartkornstat, men man saae ikke det umiddelbare Resultat deraf i Communerne, og man troede saa, at der ingen Skat var ydet, fordi den ikke optraadte i Form af en særlig og egentlig Indkomsskat. Der har jo senere paany været Spørgsmaal om en Indkomsskat baade i 1864—65 og i 1865—66. Sagen var i 1864—65 overgivet til et Ud-